

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.6.2022
COM(2022) 316 final

ANNEX

BILAG

til

**Forslag til Rådets henstilling
om "Pathways to School Success"**

{SWD(2022) 176 final}

BILAG

En politisk ramme for skolesucces

Denne politiske ramme handler om at forbedre succesen i skolerne for alle lærende, uanset deres personlige karakteristika, familie, kulturelle og socioøkonomiske baggrund. Den fastsætter centrale betingelser og foranstaltninger, der har til formål at mindske skolefrafald og dårlige resultater med hensyn til grundlæggende færdigheder. Den er baseret på en bred og inkluderende tilgang til skolesucces, som ikke kun handler om akademiske resultater, men også tager hensyn til elementer såsom personlig, social og følelsesmæssig udvikling og elevers trivsel i skolen. Den skitserer en række overordnede betingelser (punkt 1 og 2) og en række foranstaltninger, der skal gennemføres på skole- og systemniveau.

- 1) Opnåelse af succes i skolen for alle lærende, uanset personlige karakteristika, familie, kulturel og socioøkonomisk baggrund, kræver en **integreret og omfattende strategi for succes i skolen** på det rette politiske niveau (nationalt, regionalt og lokalt) i overensstemmelse med uddannelsessystemets struktur. En sådan strategi omfatter navnlig:
 - a) Sikring af koordinering med forskellige politikområder (såsom sundhed, sociale tjenester, beskæftigelse, boliger, retlige anliggender, inklusion af flygtninge og andre migranter, ikkeforskelsbehandling) og skabelse af et vedvarende samarbejde mellem forskellige forvaltningsniveauer i uddannelsessystemet samt systematisk dialog med alle relevante interessenter (herunder lærende, forældre og familier og dem, der repræsenterer mere marginaliserede gruppers synspunkter) lige fra udformningsfase til gennemførelse og evaluering.
 - b) Et afbalanceret, sammenhængende og koordineret sæt af politiske foranstaltninger, der kombinerer forebyggelse, intervention og kompensation, sammen med et stærkt fokus på forebyggelses- og interventionsforanstaltninger.
 - c) Integrering af nationale, regionale og lokale strategiske tilgange (hvor det er relevant) til forebyggelse af uddannelsesfrafald med dem, der har til formål at fremme grundlæggende færdigheder, håndtere mobning og cybermobning (herunder kønsbaseret mobning og seksuel chikane) og støtte trivsel.
 - d) I inkluderende miljøer systematisk kombination af universelle foranstaltninger for alle lærende og målrettede foranstaltninger for visse lærende eller grupper af lærende med lignende behov eller med moderat risiko og mere individualiserede foranstaltninger for personer med komplekse eller kroniske behov og med størst risiko.
 - e) Særlig vægt på børn og unge, der risikerer at blive dårligt stillet eller udsat for forskelsbehandling, sikring af en tværsektoriel tilgang og medtagelse af passende foranstaltninger for risikogrupper, såsom børn med socioøkonomisk dårligt stillet baggrund, migrant- eller romabaggrund, flygtninge, lærende med synlige og ikkesynlige handicap, herunder langvarige fysiske, mentale, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelser, personer med særlige uddannelsesmæssige behov eller mentale sundhedsproblemer.
 - f) Vægt på at afdække kønsforskelle inden for uddannelse, herunder gennem styrket overvågning af drenges og pigers resultater, og iværksættelse af specifikke foranstaltninger, hvor det er relevant.

- g) En evidensbaseret tilgang baseret på solide dataindsamlings- og overvågningssystemer (se punkt 2 nedenfor) og understøttet af den seneste kvantitative og kvalitative forskning under hensyntagen til den praksis og de værktøjer, der påviseligt kan bidrage til at opnå gode uddannelsesresultater for alle lærende. Dette omfatter inspiration fra ressourcer, der stilles til rådighed på europæisk plan, såsom den europæiske værktøjskasse for skoler¹, kompendiet over inspirationspraksis om inkluderende uddannelse og medborgerkundskab² og Cedefops VET-værktøjskasse til håndtering af uddannelsesfrafald³ og oversigten over systemer og praksis for livslang vejledning⁴.
 - h) Tildeling af forholdsmæssige ressourcer, herunder anvendelse af nationale midler og EU-midler, samt anden støtte til reformer og investeringer i uddannelsesværktøjer, infrastruktur og pædagogik (navnlig Erasmus+, genopretnings- og resiliensfaciliteten, Den Europæiske Socialfond+, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, programmet for et digitalt Europa, Horisont Europa, instrumentet for teknisk støtte, Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, finansieringsordningen for Connection Europe-faciliteten (CEF2)).
 - i) Udarbejdelse af en gennemførelsesplan med klare mål og milepæle, en overvågnings- og evalueringsplan og oprettelse af en koordineringsmekanisme eller -struktur på et niveau, der passer til de nationale forhold, for at lette samarbejdet, støtte gennemførelsen og muliggøre overvågning, evaluering og gennemgang af politikker.
- 2) For at være effektiv bør en integreret strategi være baseret på solide **dataindsamlings- og overvågningssystemer**, som bør:
- a) gøre det muligt på alle politiske niveauer (nationalt, regionalt og lokalt) at analysere omfanget og forekomsten af og de mulige årsager til dårlige resultater og uddannelsesfrafald, herunder ved at indsamle synspunkter fra marginaliserede lærende og familier
 - b) anvendes til at udforme og styre politikudviklingen, overvåge gennemførelsen og evaluere effektiviteten af de vedtagne foranstaltninger
 - c) gøre det muligt tidligt at opdage og identificere lærende, der er i risiko, eller dem, der har forladt uddannelsessystemet tidligt, for at yde rettidig og passende støtte uden mærkning eller stigmatisering af sådanne lærende
 - d) skabe grundlag for udvikling af effektiv vejledning og støtte til skoler.

Data og oplysninger bør ideelt set dække alle niveauer (førskoleundervisning og børnepasningsordninger, grundskoleundervisning, ungdomsuddannelser) og uddannelses typer, være tilgængelige på forskellige politiske niveauer og være i overensstemmelse med lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger. Der bør indsamles kvantitative og kvalitative oplysninger, hvor det er relevant, med en høj grad af opdeling (f.eks. i køn, socioøkonomisk baggrund, migrantbaggrund, romaer og regionale forskelle) samt for en bred vifte af faktorer, der har en negativ eller positiv indvirkning på læringsresultaterne (såsom deltagelse i førskoleundervisning og børnepasningsordninger,

¹ <https://www.schooleducationgateway.eu/da/pub/resources/toolkitsforschools.htm>.

² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2edab132-7fbe-11eb-9ac9-01aa75ed71a1>.

³ <https://www.cedefop.europa.eu/en/toolkits/vet-toolkit-tackling-early-leaving>.

⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices>.

fremmøde, deltagelse i læringsprocesser, opnåelse af grundlæggende færdigheder, trivsel i skolen, mental sundhed, følelsen af at høre til, adfærdsspørgsmål, erfaring med forskelsbehandling osv.).

- 3) For at støtte de **lærende** er følgende eksempler på god praksis blevet udpeget, og en vellykket gennemførelse afhænger i høj grad af engagement fra alle relevante aktører (det være sig skoleledere, lærere, undervisere eller andet relevant personale) på nationalt, regionalt og lokalt plan samt på skoleplan i overensstemmelse med uddannelsessystemets struktur:

Forebyggelsesforanstaltninger

- a) Sikre tidlig identifikation af udviklingsproblemer, sprogkunderskaber og særlige uddannelsesbehov, herunder sociale og følelsesmæssige vanskeligheder, samt tidlig opdagelse af lærende, der risikerer at opnå dårlige resultater og forlade uddannelsessystemet, samtidig med at mærkning og stigmatisering undgås.
- b) Udvikle læseplaner, der er centreret om den lærende og baseret på inkluderende og relationel pædagogik, og som giver mulighed for diversificerede og individualiserede former for undervisning og læring. Fælles udarbejdelse af undervisningsmateriale med børn og unge bør overvejes, hvis det er relevant, navnlig med hensyn til ressourcer til forebyggelse af mobning, social og følelsesmæssig uddannelse, konfliktløsning og overvindelse af fordomme.
- c) Medtage social og emotionel uddannelse, forebyggelse af mobning, mental og fysisk sundhed i læseplanerne, fra førskoleundervisning og børnepasningsordninger til ungdomsuddannelser.
- d) Styrke kompetencerne på det eller de sprog, der anvendes i skolen, og samtidig værdsætte og støtte de lærendes sproglige mangfoldighed som en pædagogisk ressource til yderligere læring og uddannelsespræstationer. Dette kan f.eks. omfatte vurdering af tidligere sprogkunderskaber, stærk støtte til den lærendes modersmål og skolesprog, adgang til undervisning i sprog i hjemmet og mekanismer til støtte for overgangen mellem modtageklasser og almindelige klasser på forskellige uddannelsesniveauer.
- e) Navnlig støtte tilegnelsen af undervisningssproget for flygtninge og nyankomne migranter gennem tidlig deltagelse i almindelige klasser og læseplaner med yderligere én-til-én-støtte på et passende niveau for at fremskynde social og akademisk læring. Fortsat adgang til sproglig og akademisk støtte og karrierevejledning samt forældreinddragelse og tværkulturel uddannelse kan også spille en central rolle.
- f) Fremme pædagogiske tilgange, der er interaktive og erfaringsbetonede, med henblik på at opbygge elevernes autonomi og ansvar i deres læring og sætte dem i stand til aktivt at engagere sig i deres kompetenceudvikling. Sådanne tilgange kan omfatte muligheder for blandet læring (herunder digitale ressourcer, adgang til biblioteker, laboratorier, museer, lokalcentre og natur) under hensyntagen til behovene hos lærende med handicap, fleksibel og uensartet tilrettelæggelse af læringstid og -miljøer, tværfaglig undervisning og læring, samarbejdsbaseret læring og peerstøtte samt brug af kompenserende teknologier for lærende med handicap.
- g) Fremme vurderingspraksis, der afspejler og støtter personlige læringsbehov og -veje, navnlig ved at gøre omfattende brug af formativ og løbende vurdering og

ved at kombinere flere digitale og ikkedigitale former og værktøjer (f.eks. porteføljer, peerevaluering og selvevaluering), der er inkluderende, kulturelt imødekommende og deltagelsesbaserede.

Interventionsforanstaltninger

- h) Tilvejebringe rammer i skoler, der tilbyder målrettet støtte til alle lærende, som står over for læringsvanskeligheder eller risikerer at opnå dårlige resultater, gennem en tværfaglig og teambaseret tilgang (f.eks. mentorordninger, herunder peermentorordninger, mobilisering af støttepersonale, ekstra læringstid i løbet af skoleåret og/eller ferieperioden, adgang til yderligere læringsmiljøer).
- i) Inden for inkluderende og tilgængelige miljøer tilbyde øget individualiseret støtte til elever med mangesidede komplekse behov, herunder sociale, følelsesmæssige og mentale sundhedsbehov (f.eks. personlig vejledning, individuelle læringsplaner, interventioner ved specialiseret følelsesmæssig rådgivning, psykoterapeutiske indgreb, tværfaglige teams, familiestøtte).
- j) Tilvejebringe løsninger på skoleniveau eller i partnerskab med andre aktører for elever, der har vanskeligt ved at opfylde basale behov på grund af deres socioøkonomiske baggrund (f.eks. mangel på undervisningsmateriale, transportvanskeligheder, sult, ernærings- og søvnmangel).
- k) Sørge for målrettede finansielle støtteordninger for dårligt stillede lærende for at lette deres udvikling til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser og deres vellykkede gennemførelse af ungdomsuddannelser, som fører til relevante kvalifikationer.
- l) Tilvejebringe finansieringsordninger for flygtninge og nyankomne migrantlærende for at sikre adgang til undervisning eller forberedende undervisning, hvor det er nødvendigt, og en gnidningsløs adgang til uddannelsessystemet på alle niveauer.

Kombinerede interventions- og kompensationsforanstaltninger:

- m) Yde social og følelsesmæssig støtte til lærende, navnlig dem med negative erfaringer fra barndommen, traumer og alvorlige sociale eller følelsesmæssige lidelser, der hindrer deres skoleengagement. Dette kunne omfatte en styrkelse af rådgiveres og vejlederes rolle blandt personalet, fremme af elevernes adgang til fagfolk og tjenester inden for mental sundhed i og omkring skoler samt tidlig indgriben for ofre og gerningsmænd til mobning. Skabe peer- og lokalsamfundsstøtte for at forebygge mobning/cybermobning og imødegå enhver form for forskelsbehandling.
- n) Sikre adgang til retfærdig, imødekommende og passende støtte til flygtninge og nyankomne migranter, herunder social og følelsesmæssig støtte, for at hjælpe dem med at overvinde udfordringer i forbindelse med posttraumatisk stress, migrations- eller integrationserfaringer. Social og emotionel støtte bør navnlig indgå i en bredere og tværsektoriel ordning for at tage hensyn til alle deres specifikke behov i samarbejde med social- og sundhedstjenester, mentale sundhedsmyndigheder og alle andre relevante tjenester og agenturer og i tæt samarbejde med lærende og familier.

- o) Lette adgangen til fritidsaktiviteter og aktiviteter uden for skolen (sport, kunst, frivilligt arbejde, ungdomsarbejde osv.) og forbedre dokumentationen og valideringen af deres læringsresultater.
 - p) Styrke uddannelsesvejledning, karrierevejledning og -rådgivning samt karriereuddannelse for at understøtte tilegnelsen af færdigheder og kompetencer inden for karrierestyring. Dette bør omfatte aktiviteter, der både er og ikke er omfattet af læseplanerne, såsom arbejdsbaseret læring, besøg på arbejdspladsen, skyggepraktik, karrierespil eller "taster courses".
- 4) **Skoleledere, lærere, undervisere og andet personale** spiller en central rolle i strategien. Til dette udfordrende ansvar har de brug for støtte og skal være rustet til at forstå og tackle uddannelsesmæssig ulighed, dårlige resultater og manglende engagement. Ud over at give dem den nødvendige viden, de nødvendige færdigheder og de nødvendige kompetencer kræver dette også passende arbejdsvilkår med hensyn til tid, plads og midler. Følgende eksempler på god praksis er blevet konstateret:

Forebyggelsesforanstaltninger:

- a) Integrere inklusion, lighed og mangfoldighed, forståelse af dårlige resultater og manglende engagement samt håndtering af trivsel, mental sundhed og mobning i alle programmer for grunduddannelse af lærere (ITE).
- b) Sikre, at forskningsbaseret lærergrunduddannelse og løbende faglig udvikling af høj kvalitet forbereder skoleledere, lærere, undervisere og andet undervisningspersonale på at:
 - forstå risikofaktorer og beskyttende faktorer, der kan have en indvirkning på akademiske resultater, manglende engagement eller uddannelsesfrafald samt følelsesmæssige og adfærdsmæssige vanskeligheder
 - forstå problemer vedrørende trivsel, handicap og mental sundhed, herunder posttraumatisk stress, og støtte udviklingen af lærendes sociale og følelsesmæssige kompetencer
 - udvikle kompetencer til at undervise i flersprogede og multikulturelle sammenhænge
 - anerkende og udfordre kønsstereotyper i undervisning og læring (herunder lave forventninger til drenge resultater) og udvikle kønssensitive undervisningspraksisser, der bidrager bedre til motivering og engagement af drenge og piger
 - anerkende og håndtere forskellige typer indlæringsvanskeligheder
 - anvende samarbejdspraksis og arbejde i tværfaglige teams på skolen og med eksterne partnere
 - anvende en række forskellige læringstilgange, -værktøjer og -miljøer, alt efter hvad der er relevant, og aktivt gennemføre blandet læring, der kombinerer indendørs og udendørs aktiviteter, individualiseret undervisning og gruppeundervisning og -læring, digitale og ikkedigitale ressourcer osv.
 - anvende formative vurderingsmetoder og -værktøjer i forbindelse med undervisning og læring

- fremme et positivt læringsklima ved hjælp af strategier for klasseledelse, forebyggelse af mobning og konfliktløsning og opbygge tillidsfulde forbindelser med lærende, forældre, familier og omsorgspersoner, navnlig dem med en mere dårligt stillet baggrund.
- c) Give lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale incitament til at arbejde i skoler med en høj andel af elever, der er socioøkonomisk dårligt stillede. Tilskynde lærerstuderende til at gennemføre praktikophold på sådanne skoler.
- d) Sikre, at alt personale, der er beskæftiget med karriereuddannelse og læring eller erhvervsvejledning, er uddannet og kvalificeret og har adgang til grund- og videreuddannelse.
- e) Støtte trivslen hos lærere, undervisere, skoleledere og andet skolepersonale, herunder ved at sikre passende arbejdsvilkår, grunduddannelse af høj kvalitet og løbende faglig udvikling, adgang til støtte samt fagfolk og tjenester inden for mental sundhed, samarbejde og peerstøtte.

Interventionsforanstaltninger:

- f) Lette udveksling af personale, peerlæring og peerstøtte blandt lærere, undervisere og andet undervisningspersonale gennem netværkssamarbejde, seminarer og tværfaglige læringsfællesskaber samt adgang til ekspertisecentre og til passende ressourcer, der kan bidrage til at tilpasse undervisning og læring til alle lærendes specifikke behov. Navnlig sikre adgang til specialiserede ressourcecentre eller rådgivningshold, der kan tilvejebringe de nødvendige værktøjer og pædagogiske metoder til at støtte flygtninge og nyankomne migrantlærende og arbejde på tværs af flere lokaliteter og skoler.
 - g) Undersøge, hvordan alternative veje til lærerfaget kan fremme en større mangfoldighed blandt undervisningspersonalet og åbne lærerfaget for personer med forskellig baggrund, herunder kandidater, der selv har oplevet socioøkonomiske ulemper.
- 5) Fremme uddannelsesmæssig succes for alle lærende, tilgange for "**hele skolen**", hvor alle medlemmer af skolesamfundet (skoleledere, lærere, undervisere og andet undervisningspersonale, lærende, forældre og familier) samt en bred vifte af interessenter (social- og sundhedstjenester, ungdomstjenester, opsøgende plejepersonale, psykologer, specialiserede emotionelle rådgivere/terapeuter, sygeplejersker, tale- og sprogterapeuter, vejledere, lokale myndigheder, NGO'er, virksomheder, fagforeninger, frivillige osv.) og samfundet som helhed deltager aktivt og på en samarbejdsbaseret måde. Vellykkede politikker kan omfatte:

Forebyggelsesforanstaltninger:

- a) Give skoleledere og -bestyrelser tilstrækkelig autonomi til at træffe beslutninger, kombineret med stærk ansvarlighed.
- b) Sikre, at skolesucces for alle og trivsel (herunder forebyggelse af mobning, bekæmpelse af forskelsbehandling, kønsensitivitet og sundhedsspørgsmål) indgår i skolens planlægnings- og styringsprocesser (skoleudviklingsplaner, missionserklæringer, årlige eller flerårige pædagogiske planer osv.), og tilskynde skolerne til at udforme, overvåge og evaluere specifikke inklusionsplaner.

- c) Sikre, at interne og eksterne kvalitetssikringsmekanismer tager højde for skolesucces for alle lærende og trivsel i skolen og omfatter mål og indikatorer også for spørgsmål som læringsklima, mobning og trivsel. Sikre, at ekstern evaluering/inspektion yder rådgivning og støtte til inspicerede skoler, støtter skolernes selvevaluering og fremmer en kultur med selvrefleksion og forbedring af inklusions- og trivselsstrategier og -praksis.
- d) Sørge for faglige udviklingsmuligheder og vejledning for at støtte skoleledere i forvaltningen af organisatoriske ændringer og fremme inklusiv praksis.
- e) Tilskynde til et deltagelsesbaseret og demokratisk skolemiljø, der inddrager lærende i beslutningstagningen i skolen og i klasseværelset og gør brug af deltagelsesbaserede metoder, der er tilpasset børn og unge, herunder unge fra marginaliserede baggrunde.
- f) Fremme en skolekultur, der værdsætter mangfoldighed, fremmer de lærendes trivsel, fremmer deres følelse af at høre til og skaber et sikkert miljø for en dialog om kontroversielle spørgsmål.

Kombinerede forebyggelses- og interventionsforanstaltninger:

- g) Tilskynde til samarbejde og tværfaglig praksis i skolen og partnerskaber med lokale tjenester, social- og sundhedspersonale, virksomheder og samfundet som helhed.
- h) Fremme skoler som centre for livslang læring i lokalsamfundet, hvor uddannelse og socialt liv er tæt forbundet med nabolaget, og hvor lokalsamfundet påtager sig et fælles ansvar for skolen som et læringsrum.
- i) Fremme netværkssamarbejde mellem skoler og tværfaglige læringsfællesskaber på lokalt, regionalt, nationalt og internationalt plan for at fremme gensidig læring. Tilskynde skolerne til at anvende de ressourcer, der er til rådighed i det europæiske værktøjssæt for skoler, i kompendiet over inspirationspraksis om inkluderende uddannelse og medborgerkundskab og i Cedefops VET-værktøjskasse til håndtering af uddannelsesfrafald.
- j) Fremme "sprogbevidsthed" i og omkring skoler, tilskynde dem til at reflektere over normer, værdier og holdninger til sproglig og kulturel mangfoldighed, herunder ved at opdage alle de sprog, der tales i skolesamfundet, inddrage forældre og familier, omsorgspersoner og det bredere samfund i sprogundervisning, skabe biblioteker med ressourcer på forskellige sprog eller lette sprogaktiviteter efter skoletid.
- k) Støtte skoler i at indarbejde effektiv praksis i alle faser af "sprogindlæringsprocessen" for nyankomne migranter (herunder flygtninge), herunder modtagelse og vurdering (f.eks. gennem en omfattende og flerdimensionel vurdering af læse- og skrivefærdigheder, sprog og andre nøglekompetencer), indplacering og optagelse (f.eks. ved at sikre tidsbegrænsede indledende forberedelseskurser, hvor det er nødvendigt, og indføre støtte til trivsel og akademisk støtte for at lette en gnidningsløs overgang til almindelig uddannelse) og overvågning (for at forhindre geografisk opdeling af lærende med migrantbaggrund gennem kriterier for skolestart og optagelse).
- l) Tilskynde til effektiv kommunikation og samarbejde med forældre, værger og familier om deres børns uddannelsesmæssige fremskridt og trivsel, herunder

med hjælp fra kulturformidlere fra lokalsamfundet. Inddrage forældre, familier og værger i skole- og fritidsaktiviteter (såsom frivilligt arbejde i klassen, læse- og lektieklubber, skolebiblioteker og programmer efter skoletid samt jobklubber, jobmesser, eksponering på arbejdspladsen, besøg i karrierecentre osv.).

- m) Fremme forældres og familiers aktive inddragelse i beslutningstagningen i skolerne, herunder om læseplaner, planlægning og evaluering, trivsel og mentale sundhedsprogrammer, social og følelsesmæssig uddannelse, karrierevejledning, fremme og støtte til deltagelse af forældre fra marginaliserede socioøkonomiske baggrunde.
 - n) Støtte forældrenes inddragelse i deres børns tidlige læse- og matematikfærdigheder, f.eks. gennem ordninger for hjemmebøger, initiativer til læse- og skrivefærdigheder for familie osv. Øge mulighederne for familielæring og forældres uddannelse, navnlig for personer med et lavt uddannelsesniveau og risiko for fattigdom, i samarbejde med lokale tjenester og NGO'er.
 - o) Yde yderligere støtte til skoler i socioøkonomisk dårligt stillede områder med et stort antal elever fra marginaliserede baggrunde. Dette kunne omfatte reducerede elev-lærer-tal for sådanne skoler, hvor det er nødvendigt, samt målrettet finansiering af materialer, udstyr og infrastruktur.
- 6) For at fremme gode uddannelsesresultater for alle lærende er det vigtigt at gribe ind på systemniveau, hvor det kan påvirke lighed og inklusion på uddannelsesområdet på forskellige måder. Følgende strukturelle foranstaltninger kan tages i betragtning, når der udvikles en integreret og omfattende strategi:
- a) Sikre generel og lige adgang til økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet og med tilstrækkelig bemanding, hvilket kan forbedre børns trivsel og kognitive og bredere sociale og følelsesmæssige udvikling og give børn det nødvendige fundament til at trives inden for uddannelse og i livet.
 - b) Styrke attraktiv og fleksibel erhvervsuddannelse af høj kvalitet, som kombinerer tilegnelse af erhvervmæssige færdigheder med nøglekompetencer.
 - c) Fremme aktive politikker til bekæmpelse af opdeling, navnlig ved at vedtage optagelsesregler, der giver mulighed for en heterogen sammensætning af skoler og politikker med fokus på kvaliteten af læring, og øge bevidstheden om fordelene ved mangfoldighed i klasseværelset med henblik på at forbedre uddannelsesresultaterne for alle lærende.
 - d) Støtte inklusion af elever med handicap i almindelige skoler med effektiv støtte fra uddannede undervisere og andet undervisningspersonale/rådgivere eller sundhedspersonale. Dette bør ledsages af fjernelse af fysiske hindringer i skolemiljøet og sikring af, at der tilvejebringes undervisningsmateriale i passende formater, som tilbyder forskelligartede undervisnings- og læringstilgange.
 - e) Undgå gentagelse af skoleår i videst muligt omfang og i stedet benytte instrumenter, der på et tidligt tidspunkt overvåger og markerer børns og unges læringsbehov og -vanskeligheder, og tilbyde målrettet og mere individualiseret støtte, alt efter hvad der er relevant.

- f) Finde alternativer til tidlig sporing med henblik på at fremme et positivt samspil mellem lærende på forskellige kompetenceniveauer i heterogene grupper og mindske den socioøkonomiske baggrunds indvirkning på de lærendes resultater gennem akademisk opdeling.
- g) Øge fleksibiliteten og gennemtrængeligheden af uddannelsesforløb, f.eks. gennem modulopbyggede kurser, tilbud om erhvervsorienterede kurser eller fremme af fleksibilitet med hensyn til varighed og adgangspunkter. Lette overgangen mellem uddannelsesniveauer og -typer og mellem skole og fremtidig beskæftigelse, herunder gennem anerkendelses- og valideringsordninger, erhvervsvejledning fra kvalificerede fagfolk og aktivt samarbejde med interessenter, herunder virksomheder.
- h) Tilbyde veje tilbage til almindelig uddannelse og sikre fri adgang til programmer af høj kvalitet, der giver unge en ny chance, for alle, der har forladt uddannelsessystemet for tidligt, hvilket også kan foreslås som en del af ungdomsgarantien.